

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2018

Sölvesborgs kommun

*Mattias Johansson
Auktoriserad revisor/
Certifierad kommunal
revisor*

*Annie Milvén
Revisionskonsult*

*Erika Eliasson
Revisionskonsult*

Oktober 2018

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning.....	2
2.	Inledning.....	4
2.1.	Bakgrund	4
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	4
2.3.	Revisionskriterier	4
2.4.	Avgränsning och metod.....	4
3.	Iakttagelser och bedömningar.....	6
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	6
3.1.1.	Iakttagelser.....	6
3.1.2.	Bedömning	7
3.2.	Resultatanalys	7
3.3.	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	8
3.3.1.	3.3.1 Bedömning	9
3.4.	God ekonomisk hushållning.....	9
3.4.1.	Iakttagelser.....	9
3.4.2.	Bedömning	10

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Resultatet för perioden uppgår till 27,5 mnkr (vid motsvarande period föregående år uppgick resultatet till 31, 7 mnkr), vilket är 4,2 mnkr lägre jämfört med föregående period.

Prognosen för helår visar ett resultat om 15,1 mnkr för kommunen. Bedömningen i delårsrapporten är ett resultat efter balanskravsjusteringar (försäljning av anläggningstillgångar) kommer att uppgå till 14,3 mnkr och att balanskravet därmed kommer att uppfyllas.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, förutom det som nämns nedan. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018.

Avvikelse mot lag och god sed sker avseende

- RKR:s rekommendation nummer 13 avseende leasing
- RKR:s rekommendation nummer 15 gällande räntekostnader
- RKR:s rekommendation nr 18 gällande investeringsbidrag
- RKR:s rekommendation nr 18 gällande byggbonus.
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vid granskningen av årsredovisningen år 2016 noterade vi att erhållen byggbonus under år 2016 och statsbidrag för flyktingmottagning, inte intäktsfördes med motsvarande 13 mnkr under år 2016 i enlighet med god redovisningssed. Dessa 13 mnkr intäktsfördes istället i sin helhet under 2017. Erhållen byggbonus för 2017, ca 3 mnkr, intäktsfördes inte under 2017 utan överfördes till 2018. Hanteringen av 2017 års byggbonus redovisas öppet i delårsrapporten.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att implementerar rekommendationerna samt att i 2018 års årsredovisning öppet upplysa om avvikelsernas effekt på 2018 års resultat- och balansräkning och jämförelse året 2017.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen, i delårsrapporten, inte gör någon tydlig utvärdering av de prognosticerade finansiella målen, som fullmäktige fastställt i budget 2018. Däremot lämnas en bedömning att samtliga av de finansiella målen kommer uppfyllas. Utifrån informationen i delårsrapporten delar vi kommunstyrelsens bedömning.

Vi anser att kommunstyrelsen bör göra en bedömning av den prognostiserade måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen. Då det inte lämnas något prognos i delårsrapporten kan vi inte bedöma om de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning är förenligt med de av direktionen fastställda målen i Budget 2018.

För såväl de ekonomisk samt de verksamhetsmässiga målen bör kommunstyrelsen göra en tydlig utvärdering av måluppfyllelsen där det framgår hur bedömning av måluppfyllelsen för perioden har gjorts med indikatorer samt lämna bedömning av prognostiserad måluppfyllelse för helåret.

I övrigt saknar vi en samlad bedömning huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås i enlighet med RKR:s Rekommendation 22.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 12
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions- sed i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

3. *Iakttagelser och bedömningar*

3.1. *Lagens krav och god redovisningssed*

3.1.1. *Iakttagelser*

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 27,5 mnkr (31,8 mnkr), vilket är 4,2 mnkr lägre jämfört med samma period föregående år. Resultatet för helåret efter balanskravsjusteringar prognostiseras bli 14,3 mnkr (29,9 mnkr), vilket är 15,6 mnkr lägre jämfört med motsvarande period föregående år.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys, vissa andra upplysningar och redovisningsprinciper. Delårsrapporten innehåller därmed de delar som en delårsrapport ska innehålla.

Följande rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR) efterlevs inte i delårsboks slutet:

- RKR:s rekommendation nummer 13 avseende leasing
- RKR:s rekommendation nummer 15 gällande räntekostnader
- RKR:s rekommendation nr 18 gällande investeringsbidrag
- RKR:s rekommendation nr 18 gällande byggbonus.

Gällande materiella anläggningstillgångar tillämpar kommunen komponentavskrivning vid större investeringar när det bedöms väsentligt. Bedömning görs alltid av avskrivningstid vid investeringen.

Vid granskningen av årsredovisningen år 2016 noterade vi att erhållen byggbonus under år 2016 och statsbidrag för flyktingmottagning, inte intäktsfördes med motsvarande 13 mnkr under år 2016 i enlighet med god redovisningssed. Dessa 13 mnkr intäktsfördes istället i sin helhet under 2017. Erhållen byggbonus för 2017, ca 3 mnkr, intäktsfördes inte under 2017 utan överfördes till 2018. Hanteringen av 2017 års byggbonus redovisas öppet i delårsrapporten.

Någon sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten. Det upprättas dock en sammanställd redovisning i en separat rapport som omfattar de bolag och kommunförbundet där Sölvesborgs kommun har ett bestämmande inflytande. Resultatet i kommunkoncernen uppgår för perioden januari till augusti till 39,8 mnkr (56,8 mnkr).

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs.

En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet uppgår till 15,2 mnkr vilket är 7,8 mnkr bättre än budgeterat.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. I och med årets prognostiserade resultat förväntas kommunen redovisa en ekonomi i balans för år 2018.

Upplysningar om hur den kommunala koncernen definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av och hur den förändrats i sin sammansättning under delårsperioden framgår inte, utan lämnas i en separat rapport.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar samt noter. Räkenkaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är densamma som vid föregående års årsbokslut.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018.

Vi konstaterar att följande rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR) inte efterlevs i delårsbokslutet:

- RKR:s rekommendation nummer 13 avseende leasing
- RKR:s rekommendation nummer 15 gällande räntekostnader
- RKR:s rekommendation nr 18 gällande investeringsbidrag
- RKR:s rekommendation nr 18 gällande byggbonus.

Erhållen byggbonus för 2017, ca 3 mnkr, intäktsfördes inte under 2017 utan överfördes till 2018. Hanteringen av 2017 års byggbonus redovisas öppet i delårsrapporten.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att implementerar rekommendationerna samt att i 2018 års årsredovisning öppet upplysa om avvikelsernas effekt på 2018 års resultat- och balansräkning och jämförelse året 2017.

3.2. Resultatanalys

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2018, prognos för utfallet för året som avvikelsen mot budget.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall delårs 2018	Utfall delårs 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	142,6	137,3	175,8	217,5	41,7
Verksamhetens kostnader	-768,0	-745,8	-1 138,0	-1 177,8	-39,9
Avskrivningar	-19,5	-20,3	-31,4	-31,4	0,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-644,9	-628,7	-993,6	-991,7	1,8
Skatteintäkter	522,6	506,1	782,6	783,9	1,3
Generella statsbidrag	145,4	149,5	217,9	217,6	-0,3
Finansiella intäkter	5,3	6,1	5,9	7,3	1,4
Finansiella kostnader	-0,9	-1,1	-5,4	-1,9	3,5
ARETS RESULTAT	27,5	31,8	7,4	15,2	7,8

Prognosen för helåret pekar mot ett positivt resultat om 15,2 mnkr, vilket är 7,8 mnkr bättre än budgeterat. Avvikelsen är hänförlig till att investeringstakten har varit lägre samt att försäljningsinkomster som det inte varit budgeterat för. I jämförelse mellan utfall 2017 och prognos 2018 är det viktigt att ha med sig avvikelserna mot god redovisningssed som redogörs för i avsnitten ovan om lagens krav och god redovisningssed.

Utifrån kommunens resultat har vi beräknat att de prognostiserade nettokostnaderna ökar med 3,6 % (5,7%) jämfört med föregående år, medan skatteintäkterna prognostiseras öka med 1,6 % (7,1%).

3.3. Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Budgetavvikelser för nämndernas driftredovisning framgår av delårsrapporten. Budgetavvikelsen uppgår till totalt +7,8 mnkr.

Det saknas uppgifter om verksamheternas utfall per augusti, budget och prognos per helår.

I tabellen nedan lämnas prognosför budgetavvikelser.

	Budgetavvikelse (mnkr)
Barn o utbildningsnämnd inkl IFO	3
Omsorgsnämnden	-5,6
Fritid o kultur	0
Samhällsbyggnadsförvaltning	-0,3
Kommunledningsförvaltning	2,3
Reavinster	0,4
Förfogande/löner o gemensamt	2,1
Skatter och statsbidrag	1
Finans, avtal o försäkringar	4,9
Budgetavvikelse	7,8

Den nämnd som visar den största negativa budgetavvikelsen är omsorgsnämnden, vilket är hänförligt till delegerade insatser från sjuksköterskor och rehabiliteringspersonal har ökat under perioden, samt att hjälpmedelscenter gjorde en prisökning 1/1 2018, vilket kommunen ej var medveten om.

I delårsrapporten visar även på att det finns svängningar inom respektive nämnds prognostiserade resultat.

3.3.1. 3.3.1 Bedömning

Vi bedömer att budgetavvikelserna på helår framgår av driftsredovisningen och att orsakerna till viss del beskrivs kortfattat i nämndernas verksamhetsberättelse.

Vi bedömer att nämndernas utfall för delåret och uppföljning mot periodiserad budget, inklusive analyser och kommentarer skall finnas i delårsrapporten.

3.4. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för mandatperioden 2017-2019 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

3.4.1. Iakttagelser

Kommunfullmäktige har i Budget 2018 fastställt (KF §143 2017) kommunens finansiella mål och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

De finansiella målen omfattar perioden 2015-2018. Kommunfullmäktig har under året 2009 fastställt mål och visioner för hela kommunen, så kallat strategiska områden och inriktningsmål. De strategiska områdena är livsmiljö, arbete och näringsliv, infrastruktur och kommunikationer samt service och värdskap. Enligt budget har nya mål och indikatorer arbetats fram under året. Avseende styrelsen och nämndernas mål kopplas dessa till handlingsplaner som respektive nämnd beslutar om.

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018.

Finansiella mål, fastställda mål fullmäktige i budget 2018	Prognostiserad måluppfyllelse
Det samlade resultatet under perioden skall, när kommunallagens balanskrav tillgodosätts, utgöra minst 30 mnkr.	Prognosen är att kommunen kommer klara det finansiella målet för perioden.
Investeringsnivån under perioden skall inte vara högre än avskrivningarna och driftöverskotten, när investeringar i nya bostadsområden undantagits.	Prognosen är att kommunen kommer klara det finansiella målet för perioden.
Soliditeten skall 2018 vara på minst samma nivå som 2014.	Prognosen är att kommunen kommer klara det finansiella målet för perioden.

Av redovisningen framgår att samtliga mål prognostiseras att uppfyllas. Det saknas dock nyckeltal och beskrivning kring hur bedömning gjorts att målen prognosticeras uppfyllas. Det finns endast en summarisk avstämning mot kommunens finansiella mål. Målen kommer slutligt att utvärderas efter perioden 2015-2018.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs i likhet med tidigare år, inte en uppföljning av samtliga mål som fullmäktige fastställt för verksamheten. Verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning nämns inte i delårsrapporten.

3.4.2. Bedömning

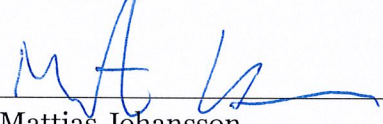
Vi konstaterar att kommunstyrelsen, i delårsrapporten, inte gör någon tydlig utvärdering av de prognosticerade finansiella målen. Däremot lämnas en bedömning att de finansiella målen för perioden kommer uppfyllas. Utifrån informationen i delårsrapporten delar vi kommunstyrelsens bedömning.

Vi anser att kommunstyrelsen bör göra en bedömning av den prognostiserade måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen. Då det inte lämnas någon prognos i delårsrapporten kan inte bedöma om de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning är förenligt med de av direktionen fastställda målen i Budget 2018.

För såväl de ekonomiskt som de verksamhetsmässiga målen bör kommunstyrelsen göra en tydlig utvärdering av måluppfyllelsen där det framgår hur bedömningen av måluppfyllelse för perioden har gjorts med indikatorer samt lämna bedömning av prognostiserad måluppfyllelse för helåret.

I övrigt saknar vi en samlad bedömning huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer kunna uppnås i enlighet med RKR:s Rekommendation 22.

2018-10-25

Mattias Johansson

Uppdragsledare/Projektledare

